

DAVID POGUE

MAC OS X SNOW LEOPARD

KOMPLETNÍ PRŮVODCE

PRO ANGLICKOU
I ČESKOU VERZI

INSTALACE A PŘIZPŮSOBNÍ SYSTÉMU VLASTNÍM POTŘEBÁM
SYNCHRONIZACE S ITUNES, AUTOMATIZACE POMOCÍ APPLE SCRIPT A AUTOMATORU
POKROČILÉ POSTUPY A SKRYTÉ FUNKCE DO POSLEDNÍHO DETAILU
TIPY, TRIKY A NÁVODY USNADŇUJÍCÍ KAŽDODENNÍ PRÁCI

ČESKÉ VYDÁNÍ BESTSELLERU Z EDICE THE MISSING MANUAL

C P R E S S

David Pogue

Mac OS X Snow Leopard

Kompletní průvodce

Computer Press, a.s.
Brno
2010

Mac OS X Snow Leopard

Kompletní průvodce

David Pogue

Computer Press, a.s., 2010. Vydání první.

Překlad: Marcel Goliaš , Helena Danihelková

Odborná korektura: Vladislav Janeček

Jazyková korektura: Alena Láníčková

Vnitřní úprava: Vladimír Ludva

Sazba: Vladimír Ludva

Rejstřík: Daniel Štreit

Obálka: Martin Sodomka

Komentář na zadní straně obálky: Michal Janko

Technická spolupráce: Jiří Matoušek,

Zuzana Šindlerová, Dagmar Hajdajová

Odpočívá redaktor: Michal Janko

Technický redaktor: Jiří Matoušek

Produkce: Petr Baláš

Authorized translation of Mac OS X Snow Leopard: The Missing Manual ISBN 9780596153281

© 2009, David Pogue. This translation is published and sold by permission of O'Reilly Media, Inc., the owner of all rights to publish and sell the same.

Autorizovaný překlad z originálního anglického vydání Mac OS X Snow Leopard: The Missing Manual.

Originální copyright: © 2009, David Pogue.

Překlad: © Computer Press, a.s., 2010.

Computer Press, a.s.,

Holandská 8, 639 00 Brno

Objednávky knih:

<http://knihy.cpress.cz>

distribuce@cpress.cz

tel.: 800 555 513

ISBN 978-80-251-2793-3

Prodejní kód: K1751

Vydalo nakladatelství Computer Press, a.s., jako svou 3551. publikaci.

© Computer Press, a.s. Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být kopírována a rozmnožována za účelem rozšiřování v jakékoli formě či jakýmkoli způsobem bez písemného souhlasu vydavatele.

Stručný obsah

Část I

Osobní počítač Mac OS X

1 Adresáře a okna	29
2 Pořádek ve věcech	85
3 Spotlight	119
4 Dock, Plocha a řádek nástrojů	149

Část II

Programy pro Mac OS X

5 Dokumenty, programy a Spaces	183
6 Zadávání dat, přesun dat a Time Machine	259
7 Služby, Automator a AppleScript	303
8 Windows na počítači Macintosh	337

Část III

Součásti systému Mac OS X

9 Předvolby systému	357
10 Bezplatné programy	403
11 CD, DVD a iTunes	489

Část IV

Technologie Mac OS X

12 Účty, rodičovský dohled, zabezpečení	523
13 Práce v síti, sdílení souborů a sdílení obrazovky	573
14 Tisk, fax, písma a grafika	611
15 Zvuk, video a řeč	645
16 Unix pod kapotou	673
17 Pod povrch systému Mac OS X	723

Část V

Mac OS online

---

18 Nastavení Internetu a MobileMe	733
19 Pošta a adresář	761
20 Safari	815
21 iChat	841
22 SSH, FTP, VPN a sdílení webu	867

Část VI

Přílohy

A Instalace systému Mac OS X 10.6	885
B Řešení problémů	897
C Windows–Mac slovník	911
D Užitečné zdroje	927
E Seznam nepoužívanějších klávesových zkratk Mac OS X	931

Obsah

Poděkování	13
Úvod	17
Úvod	17
Anomálie v podobě Snow Leoparda	17
O této knize	20
Úplné základy	24

Část I

Osobní počítač Mac OS X

KAPITOLA 1	
Adresáře a okna	29
Přihlášení do systému Mac OS X	29
Okna a jak s nimi pracovat	33
Čtyři režimy zobrazení	50
Zobrazení ikon	52
Zobrazení seznamu	62
Zobrazení sloupců	69
Zobrazení Cover Flow	73
Quick Look (Rychlý náhled)	75
Odhlášení a vypnutí	80
Nápověda v Mac OS X	82
KAPITOLA 2	
Pořádek ve věcech	85
Adresářová struktura systému Mac OS X	85
Názvy ikon	90
Výběr ikon	93
Přesouvání a kopírování ikon	97
Zástupci: Ikony na dvou místech zároveň	104
Barevné visačky	107
Koš	109
Get Info (Informace)	113
KAPITOLA 3	
Spotlight	119
Menu Spotlight	119
Okno Spotlight	130

Přizpůsobení Spotlightu	144
Chytré adresáře	147

KAPITOLA 4

Dock, Plocha a řádek nástrojů **149**

Dock	149
Nastavení Docku	150
Používání Docku	160
Řádek nástrojů v programu Finder	167
Úprava vaší Plochy	172
Meníčka: Kompletní průvodce	174

Část II

Programy pro Mac OS X

KAPITOLA 5

Dokumenty, programy a Spaces **183**

Spouštění programů v systému Mac OS X	184
„Pohotovostní“ přepínač programů	189
Exposé: Konec změti oken	190
Spaces: Váš bezplatný čtyřmonitorový Mac	200
Skrývání programů postaru	206
Jak dokumenty poznají své rodiče	210
Ovládání pomocí klávesnice	215
Dialogová okna Save (Uložit) a Open (Otevřít)	220
Dva druhy programů: Cocoa a Carbon	226
Výhody programů rozhraní Cocoa	228
Univerzální aplikace (Intel Mac) a Rosetta	231
Instalace programů Mac OS X	234
Dashboard	239
Web Clips: Vytvořte si vlastní pomůcky	256

KAPITOLA 6

Zadávání dat, přesun dat a Time Machine **259**

Klávesnice Macintosh	259
Poznámky k použití pravého tlačítka myši	264
Pokročilé psaní v systému Snow Leopard	266
Spousta jazyků pro psaní v systému Mac OS X	271
Datové detektory	277
Přesouvání dat mezi dokumenty	279
Výměna dat s jinými počítači Mac	282
Výměna dat s počítači Windows	288
Time Machine	290

KAPITOLA 7

Služby, Automator a AppleScript 303

Services (Služby)	305
Automator	310
Vytvoření vlastní úlohy	322
Jak dostat z Automatoru ještě víc	328
AppleScript	332

KAPITOLA 8

Windows na počítači Macintosh 337

Boot Camp	339
Windows v okně	347
Život s Microsoft Exchange	351

Část III**Součásti systému Mac OS X**

KAPITOLA 9

Předvolby systému 357

Okno System Preferences (Předvolby systému)	357
Accounts (Účty)	360
Appearance (Vzhled)	360
Bluetooth	362
CDs & DVDs (CD a DVD)	364
Date & Time (Datum a čas)	366
Desktop & Screen Saver (Plocha a spořič)	370
Displays (Monitory)	378
Dock	381
Energy Saver (Úspora energie)	381
Exposé & Spaces (Exposé a Spaces)	385
Keyboard (Klávesnice)	385
Language & Text (Jazyk a text)	387
MobileMe	387
Mouse (Myš)	387
Network (Síť)	388
Parental Controls (Rodičovský dohled)	389
Print & Fax (Tisk a fax)	389
Security (Bezpečnost)	389
Sharing (Sdílení)	389
Software Update (Aktualizace vybavení)	390
Sound (Zvuk)	391
Speech (Čtení)	394
Spotlight	394

Startup Disk (Startovací disk)	394
Time Machine	394
Trackpad (Destička)	394
Universal Access (Univerzální přístup)	397

KAPITOLA 10

Bezplatné programy **403**

Bezplatné programy systému Mac OS X	403
Address Book (Seznam adres)	404
Automator	404
Calculator (Kalkulačka)	404
Chess	406
Dashboard	409
Dictionary (Slovník)	409
DVD Player (DVD přehrávač)	411
Font Book (Kniha písem)	411
Front Row	412
GarageBand	412
iCal	412
iChat	427
iDVD	427
Image Capture (Přenos obrázků)	427
iMovie, iPhoto	434
iSync	435
iTunes	435
Mail	435
Photo Booth	435
Preview (Náhled)	439
QuickTime Player	451
Safari	451
Stickies (Poznámky)	451
System Preferences (Předvolby systému)	454
TextEdit	454
Time Machine	464
Utilities (Obslužné programy): Montážní souprava systému Mac OS X	464

KAPITOLA 11

CD, DVD a iTunes **489**

Dnešní disky	489
Disky dovnitř, disky ven	491
Startovací disky	493
Vypalování CD a DVD disků	495
iTunes: Digitální hrací automat	500
DVD filmy	511

Část IV

Technologie Mac OS X

KAPITOLA 12

Účty, rodičovský dohled, zabezpečení	523
Začínáme s účty	523
Jak vytvořit účet	525
Rodičovský dohled	534
Úpravy účtů	543
Nastavení přihlašovacího procesu	545
Přihlašování a odhlašování	549
Sdílení mezi účty	551
Rychlé přepínání uživatelů	552
Pět bezpečnostních štítů Mac OS X	555

KAPITOLA 13

Práce v síti, sdílení souborů a sdílení obrazovky	573
Připojení k síti	573
Sdílení souborů	579
Přístup ke sdíleným složkám	585
Síťové propojení s počítači s Windows	594
Sdílení obrazovky	602
Více volání z cest	609

KAPITOLA 14

Tisk, fax, písma a grafika	611
Mac se potkává s tiskárnou	611
Konečně tiskneme	615
Správa výtisků	619
Sdílení tiskáren	620
Faxování	622
Soubory PDF	626
Písma a kniha písem (Font Book)	629
Nástroj ColorSync	637
Grafika v Mac OS X	639
Klávesové zkratky pro snímání obrazovky	641

KAPITOLA 15

Zvuk, video a řeč	645
Přehrávání zvuku	645
Nahrávání zvuku	647

Videa QuickTime	648
Rozpoznávání řeči	658
Mac vám čte	667
Nástroj VoiceOver	670
Ink: rozpoznávání rukopisného textu	670
Aplikace Front Row	671

KAPITOLA 16

Unix pod kapotou **673**

Terminal	674
Navigace v systému Unix	678
Práce se soubory a adresáři	687
Online nápověda	693
Možnosti Terminálu	695
Terminálové tipy a triky	699
Změna práv v Terminálu	700
20 užitečných unixových nástrojů	709
Kombinování více příkazů	718

KAPITOLA 17

Pod povrch systému Mac OS X **723**

TinkerTool: Úprava 101	723
Předělání grafiky Mac OS X	725
Výměna ikon ve Finderu	728
Přepisování slov	729
Vaše skvělá budoucnost v úpravě systému	730

Část V

Mac OS online

KAPITOLA 18

Nastavení Internetu a MobileMe **733**

Nejllepší zpráva, kterou jste za celýden slyšeli	734
Síťová centrála a multihoming	734
Širokopásmová připojení	736
Bezdrátové modemy	741
Připojení pomocí vytáčených modemů	742
Přepínání mezi místy	745
Sdílení Internetu (Internet Sharing)	747
Služba MobileMe	751
Soubory internetových adres (Internet Location Files)	760

KAPITOLA 19

Pošta a adresář	761
Nastavení programu Mail	761
Kontrola pošty	765
Psaní zpráv	769
Formuláře (Stationery)	777
Čtení e-mailů	780
Soubor nástrojů proti spamům	796
Zdroje RSS	798
Poznámky (Notes)	800
Úkoly (To Do)	802
Seznam adres (Address Book)	804

KAPITOLA 20

Safari	815
Safari	816
Tipy pro rychlejší surfování	825
Prohlížení v panelech	833
RSS: Chybějící manuál	836

KAPITOLA 21

iChat	841
Vítejte v aplikaci iChat	841
Tři chatovací sítě	842
Přihlášení	843
Seznam přátel	845
Vytvoření seznamu	845
Nechť začne chat!	848
Textový chat	851
Audiochat	856
Videochat	856
Sdílení obrazovky	861
iChat Theater	863
Doladění aplikace iChat	865

KAPITOLA 22

SSH, FTP, VPN a sdílení webu	867
Sdílení webu	868
FTP	872
Připojení na cestách	874
Vzdálený přístup pomocí SSH	875
Soukromé privátní sítě (VPN)	877

Část VI

Přílohy

PŘÍLOHA A

Instalace systému Mac OS X 10.6	885
Příprava instalace	886
Dva druhy instalace	887
Automatická instalace	888
Vymazat a instalovat	890
Průvodce nastavením	891
Odinstalování Mac OS X 10.6	895

PŘÍLOHA B

Řešení problémů	897
Lehce bláznivé chování	897
Zamrzlé programy (Vynucené ukončení)	900
Není možné přesunout nebo přejmenovat ikonu	901
Aplikace se nechce otevřít	901
Problémy při startu	901
Oprava disku	905
Kde získat nápovědu pro řešení problémů	909

PŘÍLOHA C

Windows–Mac slovník	911

PŘÍLOHA D

Užitečné zdroje	927
Webové stránky	927
Bezplatné e-mailové bulletiny	928
Knihy pro pokročilé, knihy o programování	929

PŘÍLOHA E

Seznam nejpoužívanějších klávesových zkratk Mac OS X	931

Poděkování

O autorovi

David Pogue (autor) je známý jako fejetonista, který každý týden píše do technické rubriky deníku *The New York Times*. Je také korespondentem nedělních zpráv *News Sunday Morning* pro stanici CBS, za což získal také televizní cenu Emmy, pravidelným přispěvatelem stanice CNBS a v neposlední řadě také autorem edice *Missing Manual* (u nás známé jako *Kompletní průvodce*). Je autorem nebo spoluautorem 50 knih, z toho 25 v této edici, šesti v edici „For Dummies“ (včetně knih *Macs*, *Magic*, *Opera* a *Classical Music*), dvou románů a knihy *The World According to Twitter*. Ve svém dřívějším životě býval dirigentem představení na Broadwayi, pianistou a kouzelníkem. V současnosti žije se svou ženou a třemi úžasnými dětmi v Connecticutu.

Odkazy na jeho sloupky a instruktážní videa najdete na adrese www.davidpogue.com. O tom, jak se vám líbí jeho knihy, mu můžete napsat na e-mail david@poguelman.com.

O tvůrčím týmu

Julie Van Keuren (redaktorka) je nezávislá editorka, spisovatelka a vydavatelka, která své „malé mediální království“ řídí ze svého domova v Billings v Montaně. Ve svém volném čase ráda plave, jezdí na kole, běhá a věnuje se (no, proč ne?) triatlonu. Se svým manželem, M. H., má dva syny – Dextera a Michaela. E-mail: little_media@yahoo.com.

Phil Simpson (design a úprava) pracuje ze své kanceláři v Southbury v Connecticutu, kde už od roku 1982 působí jako grafický návrhář. Má zkušenosti se spoustou aspektů grafických návrhů, včetně návrhů firemních značek publikací, a s firemními a zdravotními sdělovacími prostředky. E-mail: pmsimpson@earthlink.net.

Brian Jepson (technický poradce) je vedoucím editorem nakladatelství O'Reilly Media. Je spoluautorem knihy *Mac OS X for Unix Geek* a napsal nebo redigoval množství dalších technicky zaměřených knih. Je také spoluzakladatelem skupiny Providence Geeks a působí rovněž jako všestranný poradce AS220, což je neziskové, příspěvkové a necenzorované umělecké středisko v Providence na Rhode Islandu. E-mail: bjepson@oreilly.com.

Chris Stone (autor 16. kapitoly) je vedoucím systémovým správcem u O'Reilly Media a spoluautorem knihy *Mac OS X Tiger in a Nutshell*, vydané nakladatelstvím O'Reilly. Narodil se v San Franciscu, vystudoval Humboldt State University a 10 let strávil na japonském venkově, odkud se pak vrátil do North Bay, kde žije se svou ženou Miho a syny Andrewem a Jonathanem.

Rich Koster (korektor) si pořídil svůj první počítač Mac, 17“ MacBook Pro, v roce 2009, a od té doby nikdy nepřešel zpět na Temnou stranu (k počítačům PC). Působil jako odborný editor knihy *iPhone: The Missing Manual*, 3. vydání, jejímž autorem byl David Pogue. Je manželem, otcem a zakladatelem webových stránek Disney Echo na DisneyEcho.emuck.com, které denně spravuje se svým notebookem MacBook Pro!

Poděkování

Na této knize jsme se *všichni* hodně napracovali. Apple to prostě nemohl nechat jen tak. Na to, že se jedná o aktualizaci, která si dala údajně „pauzu od nových funkcí“, Apple bezpochyby věnoval spoustu úsilí předělání, přestylizování či přešlapování kolem něčeho, co už tu bylo!

Spousta přátel a kolegů věnovala edicím těchto knih spoustu svého odhodlání, odborných znalostí, a dokonce i básnického ducha. Patří mezi ně: Zachary Brass, mladý stroj na snímky; Dan Pourhadi, neobyčejný uživatel počítačů Mac, který aktualizoval 7. kapitolu; J. D. Biersdorfer, fejetonista počítačové rubriky O&A v deníku *New York Times*, který aktualizoval 18., 20. a 21. kapitolu; a Lesa Snider, má dlouholetá asistentka, která byla grafickou bohyní a spolutvůrkyní indexu u předchozích vydání.

Kromě členů z týmu snů uvedeného výše bych rád poděkoval ještě Peteru Meyersovi, šéfredaktoru edice *Missing Manual* od O'Reilly; Terese Noelle Robertsové, editorce předchozích vydání; Monice Sarkerové a Billu Evansovi za pomoc při zodpovídání technických otázek; klavírnímu/indexovému virtuosu Jimu Jacobymu; a mému veselému pohotovému týmu korektorů: Kellee Katagiové, Dianě D'Abruzzové a Julii Van Keurenové. Přál bych si také poslat každému čtenáři, který věnoval svůj čas zaslání oprav, návrhů, tipů a triků, tričko s nápisem „Pomáhal jsem s touto knihou!“ (I Made the Book Better!). A v neposlední řadě díky Davidu Rogelbergovi za to, že tomuto projektu věřil.

Kromě toho všeho tato kniha vděčí za svou existenci také trpělivosti a sympatiím Jennifer, Kelly, Tiay a Jeffreyho. Díky nim mohly tyto knihy – i všechno ostatní – vyjít.

– David Pogue

Edice *Missing Manual* (Kompletní průvodce)

Edice *Missing Manual* (Kompletní průvodce) jsou vtipně, znamenitě napsané průvodce k počítačovým produktům, ke kterým nejsou přiloženy žádné manuály (což jsou v podstatě všechny produkty). Každá kniha obsahuje ručně vytvořený rejstřík, odkazy na konkrétní čísla stránek (nikoli jen poznámku typu „viz 14. kapitola“) a neotřesitelný příslib, že už nikdy nevložíím apostrof do přívlastňovacího zájmena *its* (jeho).

Zde je seznam aktuálních titulů:

- *iPhone 3GS: Průvodce s tipy a triky* (David Pogue, v češtině vydalo nakladatelství Computer Press v roce 2010)
- *iPod: The Missing Manual*, 8. vydání (J. D. Biersdorfer)
- *David Pogue's Digital Photography: The Missing Manual* (David Pogue)
- *Photoshop CS4: The Missing Manual* (Lesla Snider King)
- *JavaScript: The Missing Manual* (David Sawyer McFarland)
- *CSS: The Missing Manual*, 2. vydání (David Sawyer MacFarland)
- *Creating a Web Site: The Missing Manual* (Matthew MacDonald)
- *The Internet: The Missing Manual* (David Pogue a J. D. Biersdorfer)
- *Dreamweaver 8: The Missing Manual* (David Sawyer McFarland)
- *Flash CS4: The Missing Manual* (E. A. Vander Veer a Chris Grover)

- *eBay: The Missing Manual* (Nancy Conner)
- *Wikipedia: The Missing Manual* (John Broughton)
- *Google: The Missing Manual* (Sarah Milstein a Rael Dornfest)
- *Google Apps: The Missing Manual* (Nancy Conner)
- *Google Sketchup: The Missing Manual* (Chris Grover)
- *Palm Pre: The Missing Manual* (Ed Baig)
- *Netbooks: The Missing Manual* (J. D. Biersdorfer)
- *Home Networking: The Missing Manual* (Scott Lowe)
- *Your Brain: The Missing Manual* (Matthew MacDonald)
- *Your Body: The Missing Manual* (Matthew MacDonald)
- *Living Green: The Missing Manual* (Nancy Conner)
- *Facebook: The Missing Manual* (E. A. Vander Veer)
- *Wikipedia: The Missing Manual* (John Broughton)

Pro Macintosh:

- *Photoshop Elements for Mac: The Missing Manual* (Barbara Brundage)
- *iMovie '09 & iDVD: The Missing Manual* (David Pogue a Aaron Miller)
- *iPhoto '09: The Missing Manual* (David Pogue a J. D. Biersdorfer)
- *Switching to the Mac: The Missing Manual, Snow Leopard Edition* (David Pogue)
- *iWork '09: The Missing Manual* (Josh Clark)
- *AppleScript: The Missing Manual* (Adam Goldstein)
- *iPod: The Missing Manual, 7. vydání* (J. D. Biersdorfer)
- *Office 2008 for Macintosh: The Missing Manual* (Jim Elferdink a kol.)
- *FileMaker Pro 10: The Missing Manual* (Geoff Coffey a Susan Prosser)

Pro Windows:

- *Windows 7: The Missing Manual* (David Pogue)
- *Windows Vista: The Missing Manual* (David Pogue)
- *FrontPage 2003: The Missing Manual* (Jessica Mantaro)
- *Office 2007: The Missing Manual* (Chris Grover, Matthew MacDonald a E. A. Vander Veer)
- *Word 2007: The Missing Manual* (Chris Grover)
- *Excel 2007: The Missing Manual* (Matthew MacDonald)
- *PowerPoint 2007: The Missing Manual* (Emily A. Vander Veer)
- *Access 2007: The Missing Manual* (Matthew MacDonald)
- *Microsoft Project 2007: The Missing Manual* (Bonnie Biafore)
- *PCs: The Missing Manual* (Andy Rathbone)
- *Photoshop Elements 8: The Missing Manual* (Barbara Brundage)
- *Quicken 2009: The Missing Manual* (Bonnie Biafore)

- *QuickBooks 2010: The Missing Manual* (Bonnie Biafore)
- *QuickBase: The Missing Manual* (Nancy Conner)
- *Windows XP Home Edition: The Missing Manual*, 2. vydání (David Pogue)
- *Windows XP Pro: The Missing Manual*, 2. vydání (David Pogue, Craig Zacker a L. J. Zacker)
- *Windows XP Power Hound* (Preston Gralla)

Úvod

Úvod

Není pochyb o tom, že Mac OS X je senzační technická vymoženost. Pro mnoho technických recenzentů a odborníků je dokonce nejlepším operačním systémem pro osobní počítače na naší planetě. Pozor však na jeho jméno.

To X v názvu znamená římskou číslici „deset“. Nevyslovujte to „ó es iks“, nebo se na vás budou na ulici divně koukat.

Každopádně systém Mac OS X Snow Leopard je sedmou hlavní verzí unixového operačního systému společnosti Apple. S původním systémem Mac, který pomohl Applu prosvitět 80. a 90. léta a který šel na konec do důchodu pod názvem Mac OS 9, však příliš společného nemá. Toho se Apple zbavil v roce 2001, když se výkonný ředitel společnosti Steve Jobs rozhodl, že je načase, aby systém doznal další změny. Apple se po dlouhá léta věnoval vytváření nových funkcí na softwarovém základě, který prvně spatřil světlo světa v roce 1984. Programátoři a zákazníci si však začali stěžovat na „špagetový kód“, ve který se Mac OS změnil.

Na druhou stranu pod pokličkou tohoto elegantního vzhledu systému Mac OS X se skrývá Unix, stabilní a solidní operační systém, který stojí za spoustou webových stránek a používá se na mnoha univerzitách. Není to tedy nic nového; ve skutečnosti má za sebou tento systém již desítky let vývoje a ladění celými generacemi programátorů.

Anomálie v podobě Snow Leoparda

Systém Mac OS X 10.6, důvěrně známý jako Snow Leopard, je hned z několika důvodů podivný tvor.

První důvod má co do činění se Zákonem aktualizací softwaru, který je na světě od samého úsvitu osobních počítačů. A tento zákon říká: „Pokud každoročně nepřidáte nové funkce, nikdo nebude provádět upgrade, a vy tak nevyděláte žádné peníze.“

A tak, aby vás motivovali k provádění upgradů, pakují softwarové společnosti do každé nové verze svých produktů další funkce. Tento postup však není možné uplatňovat do nekonečna. Dříve či později se z takového programu stane nabubřelá, složitá a nesourodá hromádka funkcí. To, s čím systém Snow Leopard přišel, tentokrát nebyl počet funkcí. Steve Jobs k tomu poznamenal: „Pokud jde o nové funkce, dáváme si přestávku.“

Místo toho šlo u systému Snow Leopard spíše o *vylepšení* velmi dobrého operačního systému, který už Apple v předchozí verzi vydal jako Mac OS X Leopard (10.5).

Toto vylepšení spočívalo především v opravení stovek drobných nepříjemností, jako například nepochopitelného chybového hlášení, které vám někdy nedovolilo odpojit disk nebo flash disk, protože byl údajně „zanepřázdňený“. Díky těmto vylepšením se celý systém zrychlil, neboť podstatné části kódu byly zaktualizovány a zjednodušeny – což vedlo i ke kompletnímu

přeepsání aplikace Finder. Toto celkové vylepšení znamenalo také *zmenšení* systému Snow Leopard – ať už tomu věříte nebo ne – o celou polovinu velikosti předchozí verze Mac OS X, což uživatelům rázem ušetřilo minimálně 6 GB místa na pevném disku.

A aby toho nebylo málo, Apple nasadil u systému Snow Leopard cenu na pouhých 800 korun, což je asi o 2000 korun méně, než za kolik se běžně prodává nová verze Mac OS X.

Takže počkat! Apple opravdu do tohoto systému nepřidal žádné nové funkce? To opravdu veškerý svůj čas věnoval ladění, optimalizaci a *vylepšování funkcí*? Nezbáblnil se Steve Jobs tak trochu?

Pokud ano, buďte rádi. Snow Leopard staví na úspěchu přechozích verzí Mac OS X. Stále se nemusíte bát žádných virů, spywaru nebo vydávání opravných balíčků, jejichž instalace a nastavení vám zabere celé sobotní odpoledne. A stále si můžete užívat stabilitu, při které budete doslova slintat blahem.

Jak ale brzy zjistíte, ne všichni programátoři u společnosti Apple se úkolem „nevytvářet žádné nové funkce“ řídili. Jak uvidíte v této knize, v novém systému jsou *stovky* drobných nových funkcí a možností. Možná, že mezi „novou funkcí“ a „vylepšením stávající funkce“ je až příliš tenká linie. Ale co, prostě a jednoduše zde najdete *haldu* vylepšení.

ČASTÉ DOTAZY

Vše o „Snow Leopardu“

Co vlastně znamenají všechny ty šelmy?

Většina softwarových společností vyvíjí své produkty tajně a své nové verze označuje zvláštním kódovým označením, které nezasvěcené lidi jenom mate. Kódová označení pro systém Mac OS X a jeho nástupce nesou názvy velkých kočkovitých šelem: Mac OS X byl Gepard, 10.1 Puma, 10.2 Jaguár, 10.3 Panther, 10.4 Tygr a 10.5 Leopard. A jelikož se verze 10.6 považuje za „pouhé“ vylepšení stávající verze Leopard, nazývá se Snow Leopard.

(Skutečný sněžný leopard je ohroženým druhem, který se vyskytuje ve Střední Asii. Jelikož nemá hrtan, nemůže řvát. Dokáže zabít zvířata i třikrát větší, než je on sám. Zde si můžete vložit svou vlastní metaforu o tomto operačním systému.)

Od kódového označení se upustí obvykle hned poté, co je daný produkt dokončen. Následně dá novému produktu obchodní oddělení také nové jméno. Pokud jde však o systém Mac OS X, Applu se tato kočkovitá jména natolik líbila, že je ponechal i u konečných produktů.

Jak Apple pojmenuje budoucí verze svých produktů, můžete jen hádat. S každým větším upgradem zvyšuje Apple pouze číslo za desetinnou čárkou, což znamená, že před uvedením systému Mac OS XI zbývají ještě čtyři kočkovité šelmy.

Uvidíme. Třeba to bude Rys, Kuguár, Lev ... mmm ... Ocelot.

Zde je výčet těch největších:

- **Je rychlejší.** Ne všechno je sice rychlejší, ale jakmile se jednou Apple vloží do zrychlování věcí, pocítíte to.
Jak už bylo řečeno, Finder – plocha, kde spravujete své soubory, složky a disky – byl kompletně přepsán v nativním jazyce systému Mac OS X; tuto jeho svěžest ihned pocítíte. Rychlejší je i spouštění a vypínání celého systému. Rychleji se otevírají i aplikace jako Mail a Safari. Rychlejší jsou i zálohy aplikace Time Machine, a dokonce i instalace (příčemž se zjednodušily i některé její kroky).
- **Je lépe organizovaný.** Změny vzhledu doznaly i funkce jako Exposé a vějíře (vyskakovací složky Docku), aby působily přirozeněji a omezilo se rolování.
- **Dokáže komunikovat s firemními počítači v systému Exchange.** Stačí zadat jméno a heslo při přístupu k firemní síti a váš Mac se stane rázem součástí systému Microsoft Exchange. To znamená, že se vaše podnikové emaily zobrazí v programu Mail systému Mac OS X, podnikový adresář zase v aplikaci Address Book (Seznam adres) a podnikový kalendář v aplikaci iCal – vedle vašich osobních emailů, adres a naplánovaných schůzek.
- **Hodí se lépe pro notebooky.** Mac nyní dokáže na cestách aktualizovat své vlastní hodiny, stejně jako mobil. Nabídka bezdrátových přípojných bodů ve vašem okolí nyní zobrazuje u každého z nich i sílu signálu. Ovládání pomocí tří i čtyř prstů nyní funguje i u nejstarších multimediových notebooků Mac.
- **Obsahuje nový QuickTime Player.** Dokonce i vestavěný přehrávač filmů je úplně nový. Kolem hlavního okna nyní není žádný rámeček, a navíc zde najdete příkazy jako Trim, jednoduchý upload souborů na YouTube, MobileMe nebo iTunes (pro následné nahrání do iPodu nebo iPhoneu). Nový přehrávač dokáže nyní nahrávat i zvuk, video a – jako první zástupce nejpoužívanějších operačních systémů – dokonce i to, co se děje na obrazovce, takže nyní můžete vytvářet instruktážní videa pro vaše méně obdařené příbuzné či přátele.
- **Má zcela nové funkce pro úpravu textu.** Systémový nástroj na kontrolu psaní a gramatiky je nyní vybaven i speciální funkcí automatického doplňování. Můžete si vytvořit své vlastní zkratky, které se při psaní promění v nadefinované slovo, frázi nebo celé odstavce. Hodí se to samozřejmě pro automatické opravování překlepů, stejně jako pro odpovídání na stále jednu a tutéž otázku v emailu.
- **Disponuje přepracovanými funkcemi.** *Services (Služby)*, podivná malá nabídka nej-různějších příkazů, byla dlouhá léta v nabídce aplikací, kde mátlá uživatelé. V systému Snow Leopard však byly tyto služby kompletně přepracovány. Zobrazují se pouze v případě, kdy se dají k něčemu použít. A co je ještě lepší, nyní si můžete v nabídce *Services (Služby)* hravě vytvořit své vlastní příkazy, jak je popsáno v 7. kapitole. Dokonce jim můžete přiřadit i vlastní klávesové zkratky. Poprvé v historii systému Macintosh je přímou součástí operačního systému pomůcka pro otevírání oblíbených programů pomocí klávesnice: Control+S pro Safari, Control+W pro Word apod.
- **Je vybaven vylepšenou navigací pro slepce.** Jedna funkce umí proměnit destičku notebooku v dotykovou mapu na obrazovce; Mac umí přečíst všechny prvky na obrazovce, na které klepnete. Obecně by se dalo říci, že aplikace VoiceOver (jak se této předčítací funkci říká) doznala ohromného rozšíření/přepracování.

O této knize

V podobě tištěného průvodce k systému Mac OS X Apple vydal jen tenoučkou brožurku „Getting Started“. Budete-li se chtít něco dozvědět, jste odkázáni pouze na online systéms nápovědu od Applu v angličtině. A jak rychle zjistíte, tyto stránky s nápovědou jsou velmi stručné, technicky velmi povrchní, postrádají užitečné příklady a nenabízejí žádné průvodce. Nemůžete si v nich dokonce ani označit svou pozici, něco si podtrhnout nebo si je přečíst na záchodě.

PRO POKROČILÉ

Pokročilé nástroje pro softwarové společnosti

Několik velmi užitečných funkcí v systému Snow Leopard se skrývá pod povrchem, takže nejsou sice na první pohled vidět, zato však na ně můžete jednoho dne narazit. Jedná se o nástroje, které využijí hlavně softwarové společnosti. A pokud to udělají, může to vést k podstatnému zrychlení a zabezpečení.

Přepis do 64 bitového kódu. Zprv, většina systému Mac OS X a jeho flotily doprovodných programů byla přepsána do 64 bitového kódu. Podrobnější informace o tomto zvláštním pojmu najdete na straně 233; zde si jen řekneme, že díky tomu (a) můžete v systému Mac teoreticky nainstalovat až 16 terabajtů operační paměti (pokud se vůbec Apple rozhodne někdy prodávat počítač s tolika pamětovými sloty); (b) programy, které byly přepsány do 64 bitového kódu – jako například Safari – mohou být znatelně rychlejší; a (c) jelikož může tím pádem procesor provádět mnohem více simultálních výpočtů, programy mohou být mnohem lépe chráněny před nejrůznějším balastem, jako jsou viry a útoky hackerů.

(Pokud budete tento systém používat převážně doma, pak budete moci z aplikací systému Snow Leopard používat v 64 bitovém režimu vše kromě následujících čtyř aplikací: DVD Player (DVD přehrávač), Front Row, Grapher a iTunes.)

Grand Central Dispatch. Možná jste zaregistrovali, že doba, kdy byly proklamovány megahertze, je ta tam. Procesory se už neoznačují čísly udávajícími jejich rychlost, například „3 GHz, 4 GHz, 5 GHz.“ Všechny totiž dosáhly svého vrcholu u zhruba 3 GHz a kvůli obrovskému přehřívání vyšší rychlosti nikdy nedosáhnou. Ještě o trochu vyšší rychlost, a po vašem procesoru by zůstala jen propálená díra v základní desce.

Místo toho se Intel a ostatní výrobci snaží dávat na jeden procesor *několik* čipů neboli jader. Všechny moderní počítače Mac jsou osazeny vícejádrovými procesory (dvěma, čtyřmi, a některé dokonce až osmi), které umí pracovat paralelně, a provádět tak výpočty mnohem rychleji.

Bohužel dokud se nějaký program nepřepíše do 64 bitové podoby, aby dokázal využívat další jádra, nebude rychlejší než předtím. Všechna další jádra tam pak pěkně odpočívají a nejsou využívána. A takovéto přepisování – správa *vláken* programu – je pro softwarové společnosti velmi drahou a časově náročnou záležitostí.

Proto Apple udělal všechnu tu práci za ně. Technologie Grand Central Dispatch umožňuje toto vícevláknové zpracování provádět na poli *operačního systému*, díky čemuž je pro softwarové společnosti mnohem snazší využít sílu moderních počítačů Mac.

OpenCL. Hlavní procesor v moderním počítači není jediným důležitým čipem; váš Mac má také *grafický* procesor. Tento čip je obvykle vyhrazen pro grafiku a obrázky. Jak každoročně rostou požadavky na realistické filmy a 3D hry, vylepšují se i tyto grafické čipy.

Co se ale stane, když nepoužíváte žádný grafický náročný program? Pak váš drahý, nadupaný grafický čip v nečinnosti odpočívá.

A právě o to u OpenCL jde: „Pokud je tato kapacita nevyužitá, nechť se využije k obvyklým výpočetním úlohám!“ Pokud by softwarové společnosti přepsaly své programy, aby dokázaly využívat OpenCL, pak by se náročně výpočetní operace – jako jsou finanční, vědecké a složité početní úlohy – prováděly mnohem rychleji. Použily by totiž váš grafický procesor k tomu, k čemu byl předurčen: k náročnému počítání.

Tato kniha je tedy jakýmsi manuálem, který by měl doprovázet systém Mac OS X – obzvláště verzi 10.6.

Kniha *Mac OS X Snow Leopard: Kompletní průvodce* je koncipována tak, aby zaujala čtenáře na všech technických úrovních. Základní pasáže jsou psány pro pokročilé začátečníky nebo středně pokročilé uživatele systému Mac. Pokud jste však naprostí začátečníci, věnujte zvláštní pozornost postranním článkům nazvaným Pro začátečníky, jež obsahují základní informace, které jsou potřeba pro správné pochopení probírané látky. Jste-li naopak v systému Mac oštěřenými veterány, dívejte se po stejné barevných odstavcích nazvaných Pro pokročilé. Ty nabízejí poněkud techničtější tipy, triky a klávesové zkratky.

Když píšete takvouto knihu, automaticky zjišťujete, o čem všem byste měli psát. Samozřejmě kniha, která by byla tenčí, nebo by to tak alespoň vypadalo, by byla lepší; kniha, která svou tloušťkou předčí dokonce i tokijské Zlaté stránky, spoustu čtenářů odradí.

Na druhou stranu ale Apple neustále přidává nové funkce a jen zřídka kdy nějaké odstraňuje. Proto pokud má tato kniha zůstat věrná svému poslání – a posloužit jako nejlepší možný zdroj informací o každém aspektu systému Mac OS X – pak musí nutně přibírat na váze.

I přesto jsou některé kapitoly této knihy opatřeny dodatky v podobě dokumentů ve formátu PDF (v angličtině), které je možné si stáhnout na adrese <http://knihy.cpress.cz/k1751> pod odkazem „Soubory ke stažení“ a které se některými nejvyššími funkcemi zabývají podrobněji. (Odkazy na tyto funkce najdete po celé knize.)

Možná, že vám tento nápad ušetří trochu práce – a také pár zádových svalů při manipulaci s touto knihou.

Novinky v systému Snow Leopard

Pokud máte za úkol napsat nové vydání počítačové knihy a z různých stran slyšíte proklamaci „žádné nové funkce“, docela vás to potěší. To by vám mělo usnadnit práci, nebo ne? V tomto případě však není vhodné radovat se předčasně.

Velkých změn je tu sice poskrovnu, zato *malých* změn jsou tu celé stovky! Nezdokumentované malé úpravy... Uvedme si pár příkladů:

V řádku nabídek se nyní může zobrazovat kromě dne v týdnu také datum. Pokud máte na svém počítači Mac nainstalovaný Windows, můžete nyní otevírat jeho soubory i z prostředí

systému Macintosh, aniž byste museli provádět restart. Ikony mohou mít nyní velikost *neuvěřitelných* 512x512 obrazových bodů, díky čemuž se může jakékoli okno na ploše proměnit v promítačku fotografií. V okně Trash (Koš) nyní najdete i příkaz Put Back (Vrátit zpět), díky kterému se jednou smazaná položka opět vrátí na své původní místo, odkud jste ji odstranili – a to dokonce i po několika týdnech. Kromě toho teď můžete listovat dokumenty PDF nebo si prohlížet video přímo v ikoně daného souboru. Problematické zásuvné moduly (například Flash) už nezpůsobují zamrznutí webového prohlížeče Safari; místo toho se na jejich místě zobrazí prázdný obdélníček. Video chatování v aplikaci iChat má nyní mnohem menší požadavky na rychlost připojení. Atd. atd.

Ne všechny změny však každého nadchnou. Snow Leopard běží pouze na počítačích Mac s procesory Intel, což znamená, že počítače Mac vyrobené před rokem 2006 nejsou na tuto párty pozvané. Tu a tam rovněž zmizelo pár funkcí, na které jsme byli zvyklí, obzvláště v aplikaci QuickTime Player. Spousta drobných utilitek, které nepocházejí přímo od společnosti Apple, v systému Snow Leopard už nefunguje, obzvláště pak zásuvné moduly prohlížečů a doplňkové klávesové zkratky. A stejně jsou pryč i staré dobré funkce pro správu souborů, například neviditelné kódy Type a Creator.

Každopádně by nemělo smysl uvádět strohý výčet všech změn v systému Snow Leopard. Místo toho budu na všechny tyto malé změny postupně upozorňovat formou stručných upoutávek označených následujícím způsobem:

Novinky

Stručné odstavce podobné tomuto vás budou informovat o menších změnách oproti předchozí verzi/verzím systému Mac OS X – ať už k lepšímu, k horšímu nebo prostě jen o změnách.

O osnově

Kniha *Mac OS X Snow Leopard: Kompletní průvodce* je rozdělena do šesti částí, z nichž každá obsahuje několik kapitol:

- **Část 1: Osobní počítač Mac OS X** – pojednává o všem, co uvidíte na obrazovce, když počítač Mac OS X zapnete: Dock, Sidebar, Spotlight, Dashboard, Spaces, Exposé, Time Machine, ikony, okna, menu, posuvníky, koš, aliasy, nabídka atd.
- **Část 2: Programy v systému Mac OS X** – zabývá se myšlenkou, že operační systém je trochu víc než jen odrazovým můstkem pro *programy* – skutečné aplikace, které používáte při své každodenní práci, jako jsou např. e-mailové programy, webové prohlížeče, textové procesory, grafické sady atd. Tyto kapitoly popisují, jak s aplikacemi v systému Mac OS X pracovat: jak je spouštět, přepínat mezi nimi, vyměňovat mezi nimi data, používat je k vytváření a otevírání souborů a ovládat je pomocí automatických nástrojů AppleScript a Automator.
- **Část 3: Komponenty systému Mac OS X** – rozebírá položku po položce jednotlivé softwarové drahokamy, z nichž se tento operační systém skládá – 27 panelů System Preferences (Předvolby systému) a 50 programů v adresářích Applications (Aplikace) a Utilities (Obslužné programy).

- **Část 4: Technologie systému Mac OS X** – zabývá se pokročilejšími tématy. Práce v síti, sdílení souborů a sdílení obrazovky jsou samozřejmě úlohy, pro které se Mac OS X zrodil. Tyto kapitoly pojednávají o všech těchto věcech a také o úžasných vizuálních vlohách systému Mac OS X (písma, tisk, grafika, rozpoznávání ručně psaných textů), jeho multimediálních darech (zvuk, řeč, filmy) a o Unixu, který je v jádru toho všeho.
- **Část 5: Mac OS X a Internet** – zabývá se všemi možnými internetovými funkcemi systému Mac OS X, včetně: emailového programu Mail a webového prohlížeče a čtečky RSS kanálů Safari; aplikace iChat pro posílání rychlých zpráv a audio či video chatování; webového sdílení; internetového sdílení; a online služeb MobileMe od společnosti Apple (zahrnujících emailové účty, funkce pro bezpečné zálohování dat, webhosting apod.). Pokud se pokládáte za obzvláště pokročilé uživatele, naleznete zde rovněž pokyny k využívání podpůrných unixových systémů pro připojení a ovládání počítače Mac prostřednictvím sítě – FTP, SSH, VPN apod.
- **Část 6: Přílohy.** V přílohách k této knize najdete: Windows-Mac slovník (díky němuž budou schopni přeběhlíci z Windows identifikovat umístění známých funkcí v systému Mac OS X); průvodce instalací tohoto operačního systému; příručku řešení problémů; seznam zdrojů pro další studium a neobyčejně důkladný seznam všech klávesových zkratk v systému Mac OS X Snow Leopard.

O → těchto → šipkách

Na mnoha místech této knihy, jakož i v celé sérii Kompletních průvodců, narazíte na podobné věty: „Otevřete adresář System→Libraries→Fonts (Systém→Knihovna→Fonts).“ Jedná se o zkrácený způsob, jak vám povědět, abyste postupně otevřeli tři do sebe vnořené adresáře, což by šlo říci i takto: „Na svém disku najdete adresář nazvaný System (Systém). Otevřete ho. Uvnitř okna adresáře System (Systém) najdete adresář nazvaný Libraries (Knihovna); poklepejte na něj, aby se otevřel. Uvnitř tohoto adresáře je další adresář nazvaný Fonts. Poklepejte na něj, aby se i on otevřel.“

Tento druh šipkové zkratky pomáhá také zjednodušit popis výběru příkazů z nabídky, například →Dock→Position on Left (Umístit vlevo).

O webové stránce knihy

Chcete-li z této knihy vytěžit co nejvíce, navštivte stránky <http://knihy.cpress.cz/k1751>. Klepněte na odkaz „Soubory ke stažení“ – zobrazí se přehledný a po kapitolách hezky uspořádaný seznam sharewaru a freewaru zmiňovaného v této knize.

Na této webové stránce také naleznete opravy a aktualizace k této knize. (Chcete-li si je prohlédnout, klepněte na položku Errata.) Rád bych vás poprosil, abyste vy sami na podobné chyby upozorňovali. Aby byla tato kniha co nejaktuálnější a nejpřesnější, pokaždé, když nakladatelství Computer Press vytiskne další kopie této knihy, zapracuji do tohoto vydání všechny navržené opravy. O těchto změnách pak informujeme i na webových stránkách, abyste si, pokud budete chtít, mohli důležité opravy zaznamenat do své vlastní knihy. A dokud bude Apple vydávat další aktualizace systému Mac OS X 10.6, budeme aktualizovat i tuto knihu.

POZOR NA VERZI

Verze 10.6.1 a novější

Jen dva týdny po zveřejnění systému Mac OS X 10.6 uvolnil Apple bezplatnou aktualizaci na verzi 10.6.1. Tyto několikamegabytové instalátory opravují některé programové chyby, zlepšují kompatibilitu s externími zařízeními a starají se o plynulejší provoz celého systému.

Tak třeba verze 10.6.1 s sebou přinesla dlouhý výčet oprav programových chyb v kompatibilitě s mobilními telefony, přehráváním DVD, v kompatibilitě s tiskárnami, a také chyb při automatickém přihlašování do systému, chybiček v aplikaci Mail apod.

Ačkoli tato kniha pojednává o verzi 10.6.1, je jen otázkou času, kdy vyjdou další aktualizace 10.6.2, pak 10.6.3 atd.

Pro tyto aktualizace však nemusíte chodit daleko: Jakmile se jednoho dne připojíte se svým počítačem Mac k internetové síti, objeví se před vámi dialogové okno Software Update (Aktualizace vybavení) a nabídne vám možnost stáhnout si a nainstalovat příslušnou záplatu. Doporučujeme, abyste to udělali.

Pokud jde o rozdíly mezi verzemi Mac OS X, které se od sebe liší jen číslem „za první tečkou“, tato kniha pro vás bude užitečná bez ohledu na to, kterou verzi máte, přestože zde popisujeme a ilustrujeme verzi 10.6 a novější.

Pokud dosud pracujete s verzemi 10.1 až 10.5, pak pro vás bude možná lepší, když se poohlédnete po knize Mac OS Leopard: Kompletní průvodce, kterou vydalo nakladatelství Computer Press v roce 2008.

Nebo ještě lépe, když přejdete na Snow Leopard.

Úplné základy

Abyste mohli používat tuto knihu, a samozřejmě také počítač Macintosh, musíte se seznámit se základy. Tato kniha předpokládá, že jste seznámeni s několika pojmy a koncepty:

- **Klepnutí.** V této knize se můžete setkat se třemi způsoby zacházení s myší. *Klepnout* znamená ukázat na nějakou položku na obrazovce kurzorem a pak – aniž byste kurzorem pohnuli – stisknout a uvolnit levé tlačítko myši (případně na destičce u vašeho notebooku). *Poklepat* samozřejmě znamená klepnout dvakrát rychle po sobě, a to opět bez pohnutí kurzoru. *Přetáhnout* pak znamená posouvat kurzor při současném stisknutí tlačítka.

Pokud dostanete pokyn, abyste stiskli a na něco klepnuli, pak to musíte udělat zároveň (klávesa se nachází hned vedle mezeráku). Stejným způsobem funguje klepnutí se stisknutou klávesou Shift, Option nebo Control – jednoduše klepněte a zároveň přitom držte stisknutou odpovídající klávesu.

(Kromě toho existuje ještě *stisknutí pravého tlačítka* myši. Toto důležité téma je však podrobně popsáno na straně 264.)

- **Nabídky.** Nabídky jsou slovíčka v horní části vaší obrazovky: , File (Soubor), Edit (Úpravy) atd. Když na jedno z nich klepnete, objeví se seznam příkazů.

Někteří lidé klepnou a pustí tlačítko, aby otevřeli menu, a pak po přečtení možností klepnou znovu na jeden z příkazů, který si vybrali. Jiní lidé po úvodním klepnutí na název menu drží neustále tlačítko myši stisknuté, přesunou se seznamem k požadovanému příkazu a teprve tehdy tlačítko myši uvolní. Obě metody jsou v pořádku.

- **Klávesové zkratky.** Pokud jste zabráněni do psaní nějakého textu a najednou byste přitom měli začít pracovat s myší, mohlo by vás to rušit. Právě proto spousta uživatelů systému Mac aktivuje příkazy menu stisknutím určité kombinace kláves na klávesnici. Kombinace **⌘+B** se například v textovém editoru používá k nastavení tučného písma. Když tedy narazíte na pokyn „stiskněte **⌘+B**“, začněte nejprve tím, že stisknete klávesu **⌘**; zatímco ji držíte, stisknete klávesu **B**, a nakonec obě klávesy uvolníte.

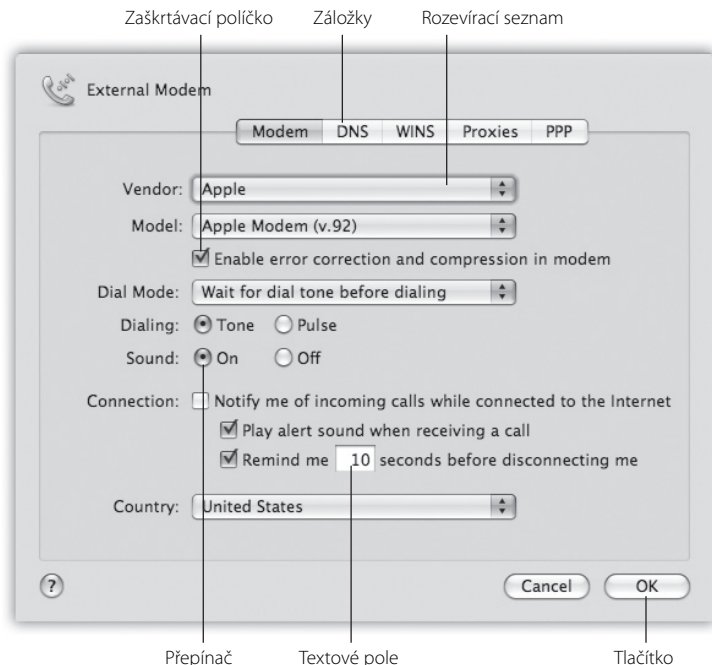
Tip

Víte, co je opravdu hezké? Klávesová zkratka k otevření dialogového okna Preferences (Předvolby) je v každém programu – Mail, Safari, iMovie, iPhoto, TextEdit, Preview (Náhled) atd. – stále stejná: **⌘+.** A co je ještě lepší, tento standard se ujal i u dalších softwarových společností, takže například Word, Excel, Entourage a PowerPoint používají tutéž klávesovou zkratku.

- **Ikonky.** Asi třicetimetrové barevné obrázky, které se objevují na různých adresářích na ploše, jsou grafické symboly reprezentující každý program, disk a dokument na vašem počítači. Pokud na některou ikonu jednou klepnete, ikona ztmavne. Podle toho poznáte, že jste ji pouze *označili* nebo *vybrali*. Nyní s ní můžete něco provádět například pomocí příkazů v některé z nabídek.

Obrázek Ú.1: Abyste uměli zacházet se systémem Mac OS X, musíte vědět, jak se co nazývá, obzvláště pokud jde o ovládací prvky v dialogových oknech.

Všimněte si mimochodem, že různým pododdělením dialogového okna, nazývaným kdysi záložky, se tak stále říká, ačkoli se už záložkám souborů a adresářů moc nepodobají.

- **Zaškrtávací políčka, přepínače, záložky.** Pro rychlou orientaci v těchto ovládacích prvcích, které budete často používat, se podívejte na obrázek Ú.1.

Několik dalších tipů ohledně práce s klávesnicí Macintosh najdete na straně 259–260. Ti z vás, kteří přemíru všech těchto informací bez problémů vstřebali, mají všechny technické předpoklady k tomu, aby si mohli začít vychutnávat knihu *Mac OS X Snow Leopard: Kompletní průvodce*.

Část I

Osobní počítač

Mac OS X

Kapitola 1: Adresáře a okna

Kapitola 2: Pořádek ve věcech

Kapitola 3: Spotlight

Kapitola 4: Dock, Plocha a řádek nástrojů

KAPITOLA 1

Adresáře a okna

Přihlášení do systému Mac OS X

Když poprvé zapnete svého Maca, na kterém je nainstalovaný Mac OS X 10.6, uvítá vás logo Apple následované animovaným otáčejícím se ozubeným kurzorem „Please wait“ (Prosím čekejte) – a pak budete uvnitř. Žádný ukazatel průběhu, žádná byrokracie.

Obrázek 1.1: Vlevo: Na počítačích, u nichž se v průběhu dne střídají různí lidé, je tohle jedna z prvních věcí, kterou při zapnutí počítače uvidíte. Klepněte na své jméno. (Pokud je seznam delší, posuňte se dolů, dokud své jméno nenajdete – nebo prostě jen napište prvních pár písmen svého jména.)

Vpravo: V této chvíli budete požádáni o zadání svého hesla. Zadejte ho a pak klepněte na Log In (Přihlásit)

– nebo stiskněte klávesu Return či Enter; stisknutí těchto kláves obvykle „odklepne“ modré pulzující tlačítko v kterémkoli dialogovém okně. Pokud jste zadali chybné heslo, celé dialogové okno se otřese, jako by zavrtělo svou malou dialogovou hlavou, a vyzve vás k dalšímu pokusu. (Viz 12. kapitola.)

Přihlášení

Co se stane dále, závisí na tom, zda jste jediným uživatelem Maca, nebo se o něj dělíte s dalšími lidmi v kanceláři, škole nebo domácnosti.